

УДК 37.013.42

МАРИНА ЛЕХОЛЕТОВА

Київський університет імені Бориса Грінченка

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Висвітлено методологічні підходи до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та необхідність їх застосування до формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки. До таких підходів віднесено: аксіологічний, валеологічний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, компетентнісний підходи.

Поєднання висвітлених методологічних підходів, разом з врахуванням окреслених особливостей у навчально-виховному процесі, дозволять вмотивувати та зорієнтувати майбутніх фахівців соціальної сфери до здоров'язберігальної діяльності, сформуванню здоров'язберігальну компетентність під час професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

***Ключові слова:** фахівець соціальної сфери; вищий навчальний заклад; здоров'язберігальна компетентність; підхід; методологія; аксіологічний, валеологічний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, компетентнісний підходи.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку суспільства вимагає пошуку нової парадигми через освіту, для забезпечення потреб людини, пошуку свого місця та самореалізації у житті тощо. Разом з цим, здійснення здоров'язберігальної діяльності в освіті потребує міждисциплінарного, багатоаспектного і довготривалого процесу, шляхом спеціальної підготовки усіх учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах.

Беручи до уваги чисельні визначення науковців щодо трактування поняття «здоров'язберігальна компетентність» та її складових, ми визначаємо її як важливу складову професійної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери, яка дасть можливість зберігати та реалізовувати знання, уміння, навички, спрямовані на здоров'язберігальну діяльність, що сприятиме професійному становленню [10, с. 64]. Необхідно багато зусиль, засобів, умов, підходів щоб організувати у вищому навчальному закладі здоров'язберігальну діяльність.

Актуальність дослідження зумовлене необхідністю визначення та обґрунтування методологічних підходів до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах як засобу формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням загальнонаукових підходів, їх характеристик та значенню у системі вищої освіти присвячено багато праць, як вітчизняних, так і зарубіжних науковців: сучасні методологічні підходи в педагогіці (Б. Долинський, В. Краєвський, В. Россоха та ін.); аксіологічний підхід (Ю. Бойчук, О. Соколенко та ін.); валеологічний підхід (О. Бондаренко, І. Конельська, Н. Недодатко та ін.); діяльнісний підхід (В. Байлук, А. Москальова, В. Шахов); особистісно-орієнтований підхід (В. Артемов, Р. Вайнола, Н. Денисенко, О. Єжова,

В. Рибалка, О. Шмирко та ін.); компетентнісний підхід (В. Болотов, О. Овчарук, О. Пометун, В. Серіков).

В контексті нашого дослідження нам необхідно виділити методологічні підходи до навчально-виховного процесу які будуть необхідні при формуванні здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки.

Метою статті є висвітлити методологічні підходи до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та аргументувати необхідність їх застосування до формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу. Формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери може здійснюватись шляхом денної, заочної та дистанційної професійної підготовки у вищих навчальних закладах. Процес такої підготовки можливий за умов запровадження відповідних навчально-методичних програм для засвоєння основ здоров'язберігальної діяльності, а також потребує застосування певних методологічних підходів які будуть найбільш продуктивними для створення здоров'язберігального освітнього середовища в навчальному закладі.

У словниках поняття «підхід» трактується як «сукупність способів, прийомів розгляду, впливу, ставлення до кого-, що-небудь» [16], а поняття «методологія» тлумачиться як «сукупність прийомів дослідження, що застосовуються в будь-якій науці відповідно до специфіки об'єкта її пізнання» [14, с. 178].

Серед науковців існують різні точки зору щодо сутності методології. Так, під методологією розуміють «сукупність тих загальних правил, принципів і методів, що використовуються у науковому дослідженні в тій чи тій галузі науки незалежно від того, з яким ступенем точності вони сформульовані і чи взагалі сформульовані...» (Б. Долинський) [7, с. 116]; «система знань про структуру педагогічної теорії, про принципи підходу і способи добування знань, що відображають педагогічну дійсність, а також система діяльності з отримання таких знань і обґрунтування програм, логіки, методів і оцінки якості дослідницької роботи» (В. Краєвський) [9, с. 3]; «концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища» (В. Россоха) [19, с. 52]. Однак в основному всі дослідники єдині у думці, що методологія – це базова основа пізнання і перетворення реальної дійсності.

На основі проведеного аналізу, в контексті нашого дослідження, ми визначаємо поняття «методологія здоров'язберігальної компетентності» як систему знань про здоров'я, його складові та способи збереження; принципи підходу і способи добування теоретичних знань здоров'язберігального спрямування, що відображають соціально-педагогічну дійсність, а також система діяльності з отримання таких знань; обґрунтування програм і методів оцінки якості наукових досліджень з формування здоров'язберігальної компетентності.

Аналіз наукових досліджень щодо найпоширеніших загальнонаукових підходів у системі вищої освіти, дозволив визначити методологічні підходи до навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Провідне місце посідають наступні підходи: аксіологічний, валеологічний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, компетентнісний.

З позиції аксіологічного підходу формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки актуалізується через: вчення про цінності пізнання і перетворення соціально-педагогічної дійсності через знання, які відображають пріоритети, ідеали, цінності,

цілі, принципи, норми і правила та основні знання в соціально-педагогічній діяльності; спрямованість людини, як носія соціально-педагогічного знання, на вибір позитивної стратегії взаємодії з навколишнім світом.

Аксіологічний підхід є теоретичною основою формування ціннісного ставлення студентів вищих педагогічних навчальних закладів до свого здоров'я, у світлі якого здоров'я розглядається як індивідуальна цінність, що історично склалася та вимагає усвідомленого ставлення до себе як мети і способу життя [20, с. 12]. Цінності особистості залежать від того, які речі, вчинки мають найбільше значення в даний момент життя і роль цих речей та вчинків в житті людини. Тому, рівень сформованості здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери регулюється їх ціннісними орієнтаціями які пов'язані з мотиваційною системою студентів та їх спрямованістю.

Реалізація аксіологічного підходу забезпечує переведення, трансформацію певних соціально-значущих цінностей на рівень конкретних ціннісних пріоритетів особистості. В результаті ціннісна установка майбутніх фахівців соціальної сфери на здоров'язберігальну діяльність перетворюється в суб'єктивне їх надбання і цінність стає індивідуальною реальністю, яка значима тільки для суб'єкта, який її переживає [2, с. 123]. Формування ціннісного ставлення до здоров'я залежить від діяльності керівництва, колективу освітнього закладу, мотивації студентів та педагогів щодо дотримання правил здоров'язберігання.

Отже, аксіологічний підхід передбачає сформованість здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери через: систему соціально-спрямованого ціннісного ставлення до власного здоров'я та здатність до об'єктивної оцінки своїх можливостей; усвідомлення необхідності дотримуватися основних правил здоров'язберігання, що дозволить найбільш ефективно виконувати завдання власної здоров'язберігальної діяльності у майбутній професії.

З позиції валеологічного підходу формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовка актуалізується шляхом створення у вищому навчальному закладі педагогічних умов, які сприятимуть збереженню та зміцненню здоров'я усіх суб'єктів освітнього процесу і вплинуть на формування в них здоров'язберігальної компетентності.

Досліджуючи проблеми валеологічної освіти, науковці розглядають її як неперервний процес навчання, виховання та розвитку здоров'я людини, а валеологічну культуру – як індивідуальну якість життя, виражену у особистісному позитивному ставленні до здорового способу життя, активній та свідомій діяльності щодо збереження власного здоров'я [13, с. 115; 4, с. 202].

З огляду на зазначене, валеологічний підхід передбачає сформованість у майбутніх фахівців соціальної сфери, знань, методів і засобів здоров'язберігання та вміння пропагувати ці знання.

Діяльнісний підхід є ключем до розуміння сутності проблеми технологізації процесу базової педагогічної підготовки майбутніх фахівців і забезпечує ефективне засвоєння змісту базової педагогічної освіти завдяки інтерактивній модульно-варіантній технології та поетапному входженню майбутніх фахівців в контекст реальної практичної діяльності [21, с. 7]; розглядає діяльність як головне джерело формування особистості і фактор її розвитку. У діяльності студент набуває досвід, який, актуалізуючи, викликає розгортання внутрішніх структур особистості і надає тим самим професійної діяльності особистісну суть [12, с. 16]. Діяльнісний підхід повинен діяти на всіх рівнях професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, доповнювати функції та задачі які вже існують.

Реалізація діяльнісного підходу у формуванні здоров'язберігальної компетентності передбачає побудову навчально-виховного процесу таким чином,

щоб розвинути у студентів творчий потенціал за допомогою послідовного включення їх в навчальну діяльність; активну позицію майбутніх фахівців у ставленні до власного здоров'я та способу життя, їх орієнтованості на розвиток творчого потенціалу. При цьому необхідно враховувати індивідуальні та вікові особливості кожного студента. Головним завданням викладачів при реалізації діяльнісного підходу у формуванні здоров'язберігальної компетентності – це сформувати у майбутніх фахівців соціальної сфери власну навчальну потребу засвоювати знання щодо здоров'язберігання та сформувати уміння і навички здоров'язберігальної діяльності.

З позиції особистісно-орієнтованого підходу формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки актуалізується шляхом створення здоров'язберігальних умов, а саме: розвиток пізнавальних процесів, формування психічних станів, вільний природний прояв позитивних емоцій, розвиток особистісних якостей, подолання негативного ставлення до особистого здоров'я, життя, себе та інших людей [6, с. 8-10].

Науковці розглядають особистісно-орієнтований підхід як засіб формування професійної компетентності особистості, а результат – реалізація сутнісної сторони професійної підготовки, створення умов для знаходження фахівцем розуміння змісту власної професійної діяльності (В. Артемов) [1, с. 18-19]; методологічний інструментарій, своєрідну сукупність концептуальних уявлень, психологічних та педагогічних технологій, метою яких є забезпечення більш глибокого, цілісного розуміння особистості та закономірностей особистісного розвитку (Р. Вайнола) [5, с. 65]; засіб організації здоров'язберігального освітнього процесу, в якому пріоритет надається інтересам і потребам особи, створенню безпечних і комфортних умов для її особистісного розвитку, саморегуляції, відповідальності за своє здоров'я, життя і здоров'я інших людей (О. Єжова) [8, с. 54]; як певна сукупність концептуальних підходів та система методичних засобів (В. Рибалка) [18, с. 82]; такий, що визначає наукове підґрунтя організації професійної освіти в університеті (О. Шмирко) [22, с. 64].

Особистісно-орієнтований підхід дає змогу студенту зайняти позицію активного суб'єкта навчального процесу у вищих навчальних закладах, в яких організовується здоров'язберігальний освітній процес, коли пріоритет надається інтересам і потребам майбутніх фахівців, створенню безпечних і комфортних умов для розвитку їх особистості. Під час професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, викладачі передають особистий досвід здоров'язберігальної діяльності, який отримується через поступове розширення сфери спілкування і діяльності між викладачами та студентами. Їх відносини у силу відмінностей віку, досвіду, соціальних ролей ніколи не можуть бути абсолютно рівними. Рівність обов'язково повинна проявлятися в вираженні викладачем почуття щирості і відкритості по відношенню до студентів. Така суб'єктність відносин сприяє розвитку особистості, впливає на підвищення рівня здоров'язберігальної компетентності, розвиток у студентів рефлексії і саморегуляції стосовно власної здоров'язберігальної діяльності, утвердження почуття власної гідності, відповідальності, толерантності тощо.

В контексті нашого дослідження, основні ідеї аксіологічного, валеологічного, діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів інтегровані в компетентнісному підході, головним освітнім результатом якого є фахівець соціальної сфери із сформованою професійною та здоров'язберігальною компетентністю.

Компетентнісний підхід спрямовує освітній процес на формування та розвиток ключових (базових) і предметних компетентностей особистості, підсилюючи при

цьому його практичну орієнтацію, що передбачає набуття цілісного досвіду вирішення життєвих проблем.

На думку дослідників, в компетентнісному підході «відображений такий вид змісту освіти, який не зводиться до знаннево-орієнтовному компоненту, а передбачає цілісний досвід вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій» (В. Болотов) [3, с. 11]; його можна розуміти як такий, що передбачає «не просту передачу знань та вмінь від викладача до студента, а формування в майбутніх випускників професійної педагогічної компетентності» (О. Овчарук) [15, с. 56]; підхід, що «акцентує увагу на результатах освіти, висуває на перше місце не інформованість людини, а її вміння розв'язувати практичні проблеми» (О. Пометун) [17, с. 6].

У компетентнісному підході на першому місці не інформованість майбутніх фахівців соціальної сфери, а їх вміння вирішувати труднощі, що можуть виникати в професійній діяльності. Серед них, труднощі у пізнанні і поясненні явищ дійсності; виборі професії та оцінці своєї готовності до навчання у вищому навчальному закладі; освоєнні та використанні сучасних технологій; взаєминах з клієнтами, етичними нормами, при оцінці власних вчинків; життєдіяльності орієнтованої на здоров'язберігання через власний приклад; контролі на самооцінці професійної та здоров'язберігальної діяльності; способах вирішення конфліктів тощо.

Реалізація компетентнісного підходу у формуванні здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки передбачає розробку відповідних навчальних курсів, їх програмно-методичного супроводу, в структурі навчальних програм розширити компоненти здоров'язберігальної компетентності (мотиваційного, інформаційного, технологічно, рефлексивного). Зміст такої підготовки сприятиме оволодінню майбутніми фахівцями соціальної сфери професійними способами діяльності та професійними якостями, формування яких є метою компетентнісного підходу.

Дотримання компетентнісного підходу у навчально-виховному процесі пов'язане із створенням відповідних ситуацій, коли студенти мають можливість набуті знання і уміння з питань здоров'язберігальної діяльності застосовувати у практичній діяльності. Результатом такої професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери є високий рівень сформованості їх здоров'язберігальної компетентності та перехід її у професійну діяльність; здатність практично використовувати отримані знання, уміння і навички із проблем здоров'язберігання, приймати обґрунтовані рішення, вирішувати життєві проблеми тощо.

На нашу думку, саме означені підходи будуть найбільш продуктивними при формуванні здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки.

У визначенні провідних елементів формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери, ми виходили з того, що одним із них є дотримання студентами основних правил здоров'язберігання, яке включає в себе [11, с. 339]: гармонійне поєднання роботи та відпочинку; рухова активність; відсутність шкідливих звичок; раціональне харчування; особиста гігієна; загартовування організму.

Висновки. Для ефективної роботи з формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах вищих навчальних закладах необхідно враховувати наступні особливості: відсутність у студентів ціннісних орієнтацій на збереження і зміцнення власного здоров'я; недостатній рівень їх поінформованості щодо існуючих методів, технологій здоров'язберігання; позитивні зміни, що відбуваються в організмі завдяки здоров'язберігальній

діяльності, помітний не відразу, іноді потрібен час для прояву позитивної динаміки; відсутність у студентів об'єктивної самооцінки, самовдосконалення та контролю власної здоров'язберігальної діяльності.

Поєднання висвітлених методологічних підходів (аксіологічного, валеологічного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого, компетентнісного), разом з врахуванням окреслених особливостей у навчально-виховному процесі, дозволять вмотивувати та зорієнтувати майбутніх фахівців соціальної сфери до здоров'язберігальної діяльності, сформуванню здоров'язберігальну компетентність під час професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці програми з формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери під час професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Артемов В. Ю. Особистісно-орієнтований підхід та модель світу інформаційного аналітика / В. Ю. Артемов // Педагогічний процес: теорія і практика. Зб. наук. праць. – К.: Видавництво П/П «ЕКМО», 2005. – Випуск 2. – 215 с.
2. Бойчук Ю. Д. Культурологічний і аксіологічний підходи до формування еколого-валеологічної культури студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Юрій Бойчук // Філософія. Психологія. Педагогіка: зб. наук. праць, 3/2009, С. 121-127.
3. Болотов В. А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогіка. – 2003. – № 10. – С. 8-14.
4. Бондаренко О. М. Психолого-педагогічні підходи до визначення поняття «валеологічна компетентність майбутніх учителів» / О. М. Бондаренко // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: педагогіка, психологія і соціологія. – Донецьк: ДонНТУ, 2009. – Випуск 5(155). – С. 200-204.
5. Вайнола Р. Х. Особливості професійної підготовки майбутнього педагога в контексті особистісного підходу / Р. Х. Вайнола // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова : сер. 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління : зб. наук. пр. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – Випуск 4. – С. 61–71.
6. Денисенко Н. Ф. Освітній процес має бути здоров'язбережувальним / Н. Ф. Денисенко // Дошкільне виховання. – 2007. – №7. – С. 8–10.
7. Долинський Б. Т. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до здоров'язбережувальної діяльності з учнями молодших класів / Б. Т. Долинський // Педагогіка: теорія і методика фізичного виховання. – «Наука і освіта», №4, 2013. – С. 115-117.
8. Єжова О. О. Педагогічні фактори і умови формування ціннісного ставлення до здоров'я / О. О. Єжова // Вісник Глухівського державного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки. – Глухів: ГДПУ. – 2009. – Вип. 14. – С. 159-164.
9. Краевский В. В. Методология педагогики: прошлое и настоящее / В. В. Краевский // Педагогіка. – 2002. – №1. – С. 3-10.
10. Лехолетова М. М. Технології при формуванні здоров'язберігальної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери як педагогічна умова професійної підготовки у вищих навчальних закладах / М. М. Лехолетова // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Додаток 3 до Вип. 36, Том II (18): Тематичний випуск «V Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання», 2(36), – 2016. – С. 62-69.

11. Маруненко І.М. Health-preserving methodologies as a condition of health promotion students / Ірина Маруненко, Марина Лехолетова // Transformations in Contemporary Society: Social Aspects. Monograph. – Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – С. 337-343.
12. Москалева А. С. Формирование готовности к здоровьесберегающей деятельности у будущих социальных педагогов [Текст]: автореферат дис... канд. пед. наук : 13.00.08 / Анна Сергеевна Москалева ; науч. рук. В. В. Байлук ; Рос. гос. проф.-пед. ун-т. – 2010. – 27 с.
13. Недодатко Н. Г., Професіоналізм учителя – запорука його власного здоров'я / Н. Г. Недодатко, І. М. Конельська // Валеологія: сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (квітень, 2006 р.) / М-во освіти і науки України, Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна: У 2-х т.: за ред. проф. М. С. Гончаренко. – Харків, 2006. – Т. 2. – С. 114-118.
14. Новий тлумачний словник української мови: у 3-х т. / [уклад. В. В. Яременко, О. М. Сліпушко]; наук. ред. Л. І. Андрієвський. – К.: Аконтіт, 2000. – Т. 2. – 926 с.
15. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи / О. В. Овчарук // Бібліотека з освітньої політики. – Київ : КІС, 2004. – 112 с.
16. Педагогічний словник / [гол. ред. М. Д. Ярмаченко]. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
17. Пометун О. І. Компетентнісний підхід до оцінювання рівнів досягнень учнів / О. І. Пометун. – К.: Презентація на нараді Центру тестових технологій 19.10.04. – 10 с.
18. Рибалка В. В. Особистісний підхід як психолого-педагогічний принцип організації профільної та професійної підготовки учнівської молоді // Психологія особистісно-орієнтованої професійної підготовки учнівської молоді: Науково-методичний посібник. – Київ, Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – С. 80-90.
19. Россоха В. В. Методологія та її роль в сучасних економічних дослідженнях / В. В. Россоха // Агроінком. – № 1-4, 2009. – С. 50-55.
20. Соколенко О. І. Формування ціннісного ставлення студентів вищих педагогічних навчальних закладів до свого здоров'я: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спеціальність 13.00.04 / О. І. Соколенко. – Луганськ, 2008. – 20 с.
21. Шахов В. І. Теоретико-методологічні основи базової педагогічної освіти майбутніх учителів : автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / В. І. Шахов; ТНПУ ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2008. – 44 с.
22. Шмирко О. С. Педагогічні умови професійного розвитку майбутніх вчителів іноземної мови у системі університетської педагогічної освіти : дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / О. С. Шмирко. – Хмельницький, 2016. – 285 с.

Стаття надійшла до редакції 08.02.2017 р.

ЛЕХОЛЕТОВА М.

Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ЗДОРОВЬЕСОХРАНЯЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ СОЦИАЛЬНОЙ СФЕРЫ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Освещены методологические подходы к учебно-воспитательному процессу в высших учебных заведениях и необходимость их применения к формированию здоровьесохраняющей компетентности будущих специалистов социальной сферы во время профессиональной подготовки. К таким подходам отнесены: аксиологический,

валеологический, деятельностный, личностно-ориентированный, компетентностный подходы.

Сочетание освещенных методологических подходов, вместе с учетом определенных особенностей учебно-воспитательного процесса, позволят мотивировать и сориентировать будущих специалистов социальной сферы к здоровьесохраняющей деятельности, сформировать здоровьесохраняющую компетентность во время профессиональной подготовки в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: *специалист социальной сферы; высшее учебное заведение; здоровьесберегающая компетентность; подход; методология; аксиологический, валеологический, деятельностный, личностно-ориентированный, компетентностный подходы.*

LEKHOLETOVA M.

Borys Grinchenko Kyiv University, Ukraine

MODERN APPROACHES TO SHAPING THE HEALTH-PRESERVING COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS OF SOCIAL SPHERE: THEORETICAL ASPECT

The complexity of the process of formation of health-preserving competence in the future specialists of social sphere caused by the specifics of their professional activities through. Formation of students' health-preserving competence is possible provided that methodological and didactic materials are used in the teaching and educational process of higher educational institutions. The above requires the study and solution of the problem on both the scientific and the practical levels.

Based on the theoretical provisions of the studies analyzed, methodological approaches to the educational process in higher education institutions are outlined. Such approaches include: axiologicacig, valeologic, activity, personality-oriented, competence-based approach.

The combination of illuminated methodological approaches and certain activities in the teaching and educational process will make it possible to motivate and orient students towards health-preserving activities, and to create health-preserving competence during training in higher education institutions.

The combination of illuminated methodological approaches, together with taking into account specific features in the teaching and educational process, will help motivate and orient future specialists of the social sphere towards health-preserving activities; form health-preserving competence during vocational training in higher educational institutions.

Keywords: *specialists of social sphere; higher education institution; health-preserving competence; an approach; axiologicacig, valeologic, activity, personality-oriented, competence-based approach.*